

**UŽIMTUMO TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO
MINISTERIJOS**

**TRIŠALĖS TARYBOS PRIE UŽIMTUMO TARNYBOS PRIE LIETUVOS
RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2025–03–27 Nr. Tk-
Vilnius

Mišrus posėdis įvyko 2025 m. kovo 18 d. 10.00 val. – 12.00 val. Užimtumo tarnyboje prie LR SADM (toliau – Užimtumo tarnyba), L. Asanavičiūtės g. 23, kiti nariai prisijungė per Microsoft Teams programą.

Posėdžio pirmininkas – Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja - teisininkė.

Posėdžio sekretorė – Justina Antanina Balčiūnaitė – Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Paslaugų organizavimo departamento vyr. specialistė.

Darbuotojų (profesinių sąjungų) atstovai: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja; Marija Varasimavičienė – Lietuvos metalistų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkė; Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas (prisijungė nuotoliu); Marytė Mardosienė – Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinė sąjunga atstovė (prisijungė nuotoliu).

Darbdavių atstovai: Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja-teisininkė; Gintarė Boreikytė – Lietuvos verslo konfederacijos vyriausioji projektų vadovė - biuro vadovė; Daiva Macijauskė – Lietuvos pramoninkų konfederacijos, Verslo aplinkos ir ekonomikos departamento direktoriaus pavaduotoja; Irma Kaminskaitė – VšĮ „Personalo praktikų paslaugos“ projektų partnerė, Kauno personalo klubo valdybos narė (prisijungė nuotoliu); Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentė (prisijungė nuotoliu).

Valstybės institucijų atstovai: Inga Liubertė – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos grupės vadovė; Jurga Šimkutė – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Verslo aplinkos departamento Verslo politikos skyrius; Julius Jakučinkas – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento direktorius.

Kiti asmenys: Inga Balnanosienė – Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorė; Giedrė Sinkevičė – Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pavaduotoja; Inga Nomeikienė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Paslaugų organizavimo departamento patarėja; Audronė Butkienė – Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Stebėsenos ir analizės skyriaus vyr. specialistė.

Iš profesinių sąjungų dalyvauja **4** atstovai, iš valstybinių institucijų dalyvauja **3** atstovai, iš darbdavių taip pat dalyvauja **5** atstovai. Posėdis gali įvykti, nes yra **kvorumas**.

DARBOTVARKĖ:

1. Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.
2. Trišalės tarybos pirmininko rinkimai.
3. Žemės ūkio kvitai ir jų keliama nelegalaus darbo rizika. Pranešėja – Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorė Inga Balnanosienė.
4. Dalyvavimo aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse atrankos kriterijai 2025 m.. Pranešėja – Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktoriaus pavaduotoja Giedrė Sinkevičė.
5. Darbo rinkos apžvalga: 2025 m. vasaris. Pranešėja – Audronė Butkienė, Stebėsenos ir analizės skyriaus vyr. specialistė.
6. Einamieji klausimai (dėl kito Trišalės tarybos posėdžio preliminarios datos, darbotvarkės ir kita).
7. Pažintinė ekskursija į Vilniaus regioninį karjeros centro interaktyvią erdvę. Pranešėja – Paslaugų organizavimo departamento patarėja Inga Nomeikienė.

1. SVARSTYTA. Posėdžio darbotvarkės patvirtinimas (10:02:44 – 10:03:45).

Posėdžio pirmininkė Gintarė Boreikytė pristatė posėdžio darbotvarkę.

NUTARTA: Pritarta posėdžio darbotvarkei.

2. SVARSTYTA. Trišalės tarybos pirmininko rinkimai. (10:03:45– 10:05:46).

Posėdžio pirmininkė Gintarė Boreikytė pasiūlė, kad Trišalės tarybos prie Užimtumo tarnybos (toliau – Trišalė taryba) pirmininkas iš darbdavių pusės galėtų būti Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja - teisininkė.

BALSUOTA: Vienbalsiai rekomendacijai pritarta. Už balsavo 12 Trišalės tarybos nariai, prieš balsavusių nebuvo.

NUTARTA: Trišalės tarybos naujoji pirmininkė atstovė iš darbdavių pusės Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja - teisininkė

3. SVARSTYTA. Žemės ūkio kvitai ir jų keliama nelegalaus darbo rizika. (10:05:47 – 10:35:15)

Pranešėja Inga Balnanosienė – Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorė pristatė žemės ūkio paslaugų kvitų (toliau – ŽŪPK) naudojimą ir paplitimą savivaldybėse. Pranešėja informavo, kad ŽŪPK kaip užimtumo formą renkami tam tikra dalis Užimtumo tarnyboje registruotų darbo ieškančių asmenų, tačiau nėra galimybių nustatyti tikslaus tokių asmenų skaičiaus, kadangi trūksta oficialių duomenų iš institucijų, pavyzdžiui, „Sodros“. Duomenys gaunami tik tuo atveju, jei pats klientas apie tai praneša Užimtumo tarnybai. Taip pat pranešėja akcentavo, jog ŽŪPK paplitimas priklauso nuo savivaldybėje veikiančių ūkininkų ir žemės ūkio bendrovių skaičiaus.

Pranešėja atkreipė dėmesį į pagrindines priežastis, dėl kurių dirbantieji ir darbdaviai renkami darba pagal ŽŪPK. Kaip pagrindines priežastis kalbėtoja įvardino, kad tai lanksti darbo forma, kai asmuo gali laisvai susiderinti su darbdaviu, kiek žmogus dirbs. Taip pat yra galimybė neprarasti įvairių socialinių išmokų ir kompensacijų. Dar viena iš priežasčių ta, kad asmenims, turintiems įsiskolinimų, iš uždarbio pagal ŽŪPK nėra išskaitomos skolos. Darbas pagal ŽŪPK palankus dirbantiesiems, kurie neturi įgūdžių laikytis darbo drausmės (pvz., yra atvejų, kai dėl žalingų įpročių asmenys neatvyksta į darbą gavę jau pirmąją algą). Dar vienas aspektas – darbdaviams

nereikia sudaryti darbo sutarčių, pildyti laiko apskaitos žiniaraščių, o kai kuriais atvejais – net ir kvitų išrašyti bei yra galimybė, kuri leidžia lanksčiai reaguoti į nenumatytas aplinkybes (oro sąlygas, darbo apimčių pokyčius).

Pranešėja atkreipė dėmesį į pagrindines problemas ir rizikas, kurios yra susijusios su ŽŪPK naudojimu. Kaip vieną iš problemų kalbėtoja įvardino gana dažnai pažeidžiamą nustatytą kvitų naudojimo tvarką – kvitai išrašomi ir tiems darbams, kuriems reikalinga kvalifikacija. Taip pat kvitai neišrašomi laiku arba išrašomi tik daliai faktiškai dirbtų dienų. Pranešėja akcentavo, jog „Sodrai“ informacija apie kvitus teikiama tik kartą per mėnesį, todėl nėra galimybės operatyviai tikrinti jų teisėtumo. Taip pat kalbėtoja pabrėžė, kad ŽŪPK naudojimas iškreipia darbo rinkos statistiką – darbo sutartys nesudaromos, nors žmonės faktiškai dirba. Dar viena svarbi aplinkybė yra jog ūkininkai registruoja laisvas darbo vietas terminuotiems darbams, tačiau asmenis įdarbina pagal ŽŪPK. Taip pat didėja socialinės atskirties rizika – ilguoju laikotarpiu šie asmenys lieka be socialinės apsaugos ir garantijų senatvėje.

Pranešėja pristatė siūlymus dėl ŽŪPK naudojimo reguliavimo. Vienas iš pasiūlymų – darbas pagal ŽŪPK turėtų būti apskaitomas analogiškai, kaip darbas su verslo liudijimu – stabdant bedarbio statusą. Taip pat, darbo ieškantys asmenys turėtų būti įpareigoti informuoti Užimtumo tarnybą apie darbą pagal ŽŪPK, o darbdaviai – „Sodra“ ar Užimtumo tarnybą apie įdarbinimą realiu laiku. Taip pat pranešėja informavo ir Europos šalių padėtį šioje srityje.

Siūlymas: Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja - teisininkė padėjo už pristatymą ir pridūrė, kad ši problema susijusi su šešėline ekonomika valstybėje.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentė padėjo už labai įdomų pristatymą ir paprašė pasidalinti konkretesne informacija (skaičiais) apie atskirus regionus. Aurelija paminėjo, kad tai tikrai opi problema. Ji taip pat pridūrė, kad „Sodra“ įvedė rėmus, kas yra viena iš priežasčių, dėl kurių darbdaviai gali vengti sezoninių ar trumpalaikių sutarčių. Be to, darbdaviai yra įpareigoti laikytis šių rėmų, tačiau dažnai sunku numatyti, kokie bus orai ir ar darbuotojai tikrai bus reikalingi. Aurelija svarstė, kad atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos darbo kodekso lankstumą, būtų galima pasiūlyti tokiems darbdaviams sudaryti sutartis, pavyzdžiui, darbams ne mažiau kaip 5 valandų per mėnesį trukmės arba pagal esamą poreikį. Aurelija taip pat pakomentavo, kodėl kai kurie darbuotojai renkasi paslaugų kvitų modelį – tai siejama su tuo, kad nėra išieškojimų, ir kai asmenys turi priklausomybių, nėra aišku, ar jie atvyks dirbti, todėl ši sistema tampa svarbi. Ji pabrėžė, kad galbūt reikėtų su ŽŪPK dirbti tik darbo rinkai besirengiantiems asmenims (toliau – DRBA), siekiant įtraukti tik tuos asmenis, kurie yra identifikuoti kaip turintys skolų ar priklausomybių, kad jie galėtų pasinaudoti darbo galimybėmis. Tuo tarpu bedarbiai turėtų būti skatinami įsidarbinti nuolatinėje ar sezoninėje darbo vietoje, kur būtų užtikrinti normalūs darbo santykiai.

Siūlymas: Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorės pavaduotoja Giedrė Sinkevičė pakomentavo, kad pritaria Aurelijai ir šioje vietoje reikėtų išryškinti 2 aspektus – svarstyti Lietuvos Respublikos trišalėje taryboje elektroninių kvitų atsiradimo galimybę bei atlikti teisės aktų peržiūrą, siekiant įvertinti galimybes ir nustatyti, kurių profesijų žmonės gali pasinaudoti šiais kvitais. Giedrė pridūrė, kad profesijų sąrašas buvo iki 10 profesijų, o dabar jis pakankamai platus.

Siūlymas: Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja - teisininkė pasitikslino ar dėl elektroninių kvitų atsirandamo būtų planuojama atskira elektroninė informacinė sistema ar tai būtų įskiepis.

Siūlymas: Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorė Inga Balnanosienė pakomentavo, kad nėra žinoma, nes šis klausimas nėra Užimtumo tarnybos kompetencijos lygmenyje. Tai turėtų daryti arba Žemės ūkio ministerija, arba „Sodra“ priimdamos apskaitos sistemą šiai darbo formai ir nusprendamos, ar tai bus atskira sistema, ar įskiepis, kurį vėliau galima sujungti. Šiuo metu Lietuvoje jau yra puikiai veikianti duomenų sistema, kurioje duomenys keičiami per naktį arba realiuoju laiku. Inga pridūrė, kad šios schemos yra išbandytos ir puikiai veikia.

Siūlymas: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja pasiūlė šį klausimą įtraukti į šį klausimą į artėjantį Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdį.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentė papildė apie programą, kaip ji galėtų atrodyti. Ji pateikė pavyzdį iš įdarbinimo įmonės „Biuro“, kuri naudoja „Workis“ programą. Tai nuotolinė sistema, kurioje darbuotojai gali rasti darbą, pasirašyti sutartį, o darbdaviai įkelia darbo pasiūlymus. Aurelija pridūrė, kad tokios programos jau yra sukurtos, todėl galima imti šį pavyzdį ir pritaikyti pagal poreikius.

NUTARTA: Žemės ūkio kvitų ir jų keliamos nelegalaus darbo rizikos klausimą bus pasiūlyta įtraukti į Lietuvos Respublikos trišalės tarybos darbotvarkę kitam kartui ir Užimtumo tarnyba šią temą pristatys.

4. SVARSTYTA. Dalyvavimo aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse atrankos kriterijai 2025 m.. (10:35:16 – 11:00:50)

Pranešėja – Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktoriaus pavaduotoja Giedrė Sinkevičė informavo, kad 2025 m. Užimtumo tarnyba planuoja skirti apie 156,3 mln. eurų aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms (toliau – ADRPP). Trys ketvirtadaliai šios sumos – ES projektų lėšos, o valstybės biudžeto lėšos (apie 24,6 mln. eurų) bus skirtos sunkiausios ir vidutinės negalios asmenų užimtumui skatinti. Dar apie 15 mln. eurų numatyta tais atvejais, kai dalyviai neatitinka ES projektų sąlygų arba padengiami papildomi kaštai. Planuojama, kad ADRPP dalyvaus apie 26,6 tūkst. asmenų – 28 % mažiau nei 2024 m., nes reikšminga dalis lėšų bus panaudota anksčiau sudarytų sutarčių finansavimui.

Pranešėja taip pat pristatė aktualiausias priemones, kurios padeda socialiai pažeidžiamų grupių integracijai – parama mokymuisi ir remiamasis įdarbinimas. Siekiant efektyvesnio remiamojo įdarbinimo, taikomi atrankos kriterijai tiek darbdaviams, tiek darbo ieškantiems asmenims. Didesnis dėmesys skiriamas darbdaviams, siūlantiesiems tvarią darbo vietą, o darbo ieškantiems asmenims – jų pažeidžiamumo darbo rinkoje vertinimui ir tikslingam profesiniam mokymui. Remiamojo įdarbinimo priemonės pirmiausia bus siūlomos socialiai pažeidžiamiems bedarbiams, o parama judumui – tiems, kurie neranda darbo savo gyvenamojoje vietovėje ir yra pasirengę dirbti kitur.

Siūlymas: Inga Liubertė – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos grupės vadovė paminėjo BPO, kurie vertindami ADRPP dažnai pabrėžia, kada darbdaviai atleidžia asmenis ir pasiima kitus žmones, kurie jau turi subsidijas.

Siūlymas: Pranešėja – Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktoriaus pavaduotoja Giedrė Sinkevičė papildė, kad projektų pabaiga nusimato 2026 metais, praktiškai metų viduryje. Paramos mokymuisi priemonės nukreipimai jau bus stabdomi liepos – rugėjo mėnesį, bet SADM planuoja ir derinamas kitas projektas, kur finansavimas turėtų būti gaunamas jau nuo 2026 metų, bet lėšos bus labai subtilios, apimtys taip pat nedidelės, todėl tie specialieji kriterijai ir toliau veiks. Asmenys, kurie tikrai gali dirbti ir be subsidijos, jie gali tvariai dirbti į laisvas darbo vietas, kurių pakankamai nemažai registruoja darbdaviai.

Siūlymas: Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja - teisininkė uždavė klausimą: suprantama, kad įdarbinimo subsidijuojant priemonė turėtų būti naudojama pagalbėti žmogui, ji aktuali tiek darbdaviams, tiek ieškantiems darbo, nes sudaroma galimybė įsiliesti į tvarius darbo santykius, tačiau ar ši priemonė taikoma terminuotoms darbo sutartimis? Akvilė pridūrė, kad šis klausimas keliamas, nes yra nemažai darbdavių, kurie dalyvauja viešuosiose pirkimuose ir darbuotojų skaičius perspektyvoje gali kisti.

Siūlymas: Pranešėja – Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktoriaus pavaduotoja Giedrė Sinkevičė atsakė, kad ši priemonė skiriama darbdaviams, kurie įdarbina neterminuotai, tačiau paminėjo, kad finansavimas yra terminuotas. Giedrė pridūrė, kad yra tokios finansavimo rūšys kaip įdarbinimas subsidijuojant asmenis, kurie turi sunkią negalią ir neterminuotai. Finansuoti terminuotų darbų – finansavimo galimybių nėra. Jeigu galvoti apie terminuotų darbų finansavimą, tai turėtų būti

visai kita schema ir šioje vietoje tvarumo bus pasiekta mažai. Yra siekis, kad asmuo ir po subsidijavimo liktų toliau dirbti pas darbdavį, o ne grįžtų į Užimtumo tarnybą.

Siūlymas: Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorė Inga Balnanosienė papildė, kad nėra nei vienos šalies Europoje, kur įdarbinimas subsidijuojant ar tokio pobūdžio priemonė būtų finansuojama neterminuotam įdarbinimui. Pačios priemonės tikslas yra pirmuosius mėnesius paskatinti darbdavį priimti jautresnės grupės žmonių ir žinant, kad jis neatlieps pilnavertiškai iš karto darbdavio poreikių, tiesiog įtvirtinti žmonių į darbo vietą.

Siūlymas: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja patikslino dėl trūkstamo profesijų sąrašo.

Siūlymas: Pranešėja – Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktoriaus pavaduotoja Giedrė Sinkevičė pakoregavo, kad ne trūkstamų, bet paklausių ir kompetencijų sąrašas, kuris yra tvirtinamas direktorės įsakymu.

Siūlymas: Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorė Inga Balnanosienė papildė, kad šis sąrašas sudaromas vertinant ne Užimtumo tarnybos duomenų bazę, ekspertiniu būdu vertinant, kiek laisvų darbo vietų užregistruojama į Užimtumo tarnybos duomenų bazę, kiek užregistruojama į kitus portalus bei ką prognozuoja ekonomistai.

Siūlymas: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja pakomentavo, kad dvi tekstilės įmonės, kurios buvo profesinės sąjungos narės bankrutavo. Ar yra tame sąraše prie pakalusių profesijų tokia profesija kaip siuvėja?

Siūlymas: Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorė Inga Balnanosienė atsakė, kad siuvėja niekada nebuvo pakalusi profesija.

NUTARTA: Pirmininkė perklausė ar nėra daugiau klausimų ir padėkojo už pristatymą ir pristatė kitą posėdžio temą.

5. SVARSTYTA. Darbo rinkos apžvalga: 2025 m. vasaris. (11:00:50– 11:27:50)

Pranešėja – Audronė Butkienė, Stebėsenos ir analizės skyriaus vyr. specialistė pristatė Lietuvos ir Europos Sąjungos (toliau – ES) darbo rinkos situaciją. 2025 m. sausio mėn. bendras nedarbo lygis ES per metus sumažėjo 0,3 proc. punkto. Daugiau nei pusėje (55,6 proc.) ES valstybių nedarbas mažėjo. Lietuvoje nedarbo lygis 0,8 proc. punkto viršijo ES vidurkį, tačiau per metus sumažėjo tiek pat. Didžiausias nedarbas fiksuotas Ispanijoje (10,4 proc.), nors per metus jis sumažėjo 1,5 proc. punkto. Tuo tarpu Švedijoje nedarbas augo sparčiausiai – 1,8 proc. punkto per metus.

Pranešėja informavo apie užimtumo tendencijas ir darbo rinkos iššūkius. 2025 m. kovo 1 d. Lietuvoje buvo registruoti 1,45 mln. apdraustųjų – tai 3,4 tūkst. daugiau nei prieš mėnesį, bet 4,8 tūkst. mažiau nei prieš metus. Registruotas nedarbo lygis siekė 9,2 proc., o bedarbių skaičius per metus išaugo 0,5 proc. (166,6 tūkst. asmenų). Pastebima, kad naujų bedarbių skaičius mažėja – vasarį jų įregistruota 22,4 proc. mažiau nei sausį. Vasarį darbo rinkai besirengiančio asmens statusą turėjo 25,9 tūkst. asmenų, arba 11,6 proc. visų Užimtumo tarnybos klientų. Šių asmenų skaičius vasarį augo 0,6 proc. (sausį – 1,1 proc., gruodį – 1,2 proc.).

Pranešėja pristatė įsidarbinimo rodiklius ir darbo pasiūlos dinamiką. Sezoninės paklausos aktyvėjimo požymių žemės ūkio ir statybos sektoriuose. Žemės ūkyje darbo pasiūlymų vasarį buvo trečdaliu daugiau nei sausį, o statybos sektoriuje laisvų darbo vietų skaičius išliko stabilus, tačiau viršijo lapkričio–gruodžio rodiklius. Sausį–vasarį paskelbta 23,5 tūkst. laisvų darbo vietų – tai 9,9 proc. mažiau nei pernai tuo pačiu laikotarpiu. Terminuoto darbo pasiūlymų skaičius iš esmės nepakito (+1,7 proc.), tačiau neterminuoto darbo pasiūlymų sumažėjo 10,7 proc. Pranešėja taip pat informavo, kad 2025 m. sausį–vasarį įsidarbino 35,5 tūkst. Užimtumo tarnybos klientų – 11,7 proc. daugiau nei pernai tuo pačiu laikotarpiu. Daugiausia augo įsidarbinimas terminuotam laikotarpiui (+24,4 proc.), o neterminuotam – 10,2 proc. dažniau nei pernai. Tikėtina, kad įsidarbinimų skaičius kovą–balandį didės.

Pranešėja pristatė grupės darbuotojų atleidimų situaciją. Grupės darbuotojų atleidimų (toliau – GDA) mažėjo. 2025 m. sausį–vasarį Užimtumo tarnyba gavo 8 pranešimus apie GDA, iš jų 6 – dėl bankroto. Daugiausia GDA fiksuota maitinimo sektoriuje, kur bankroto atvejais atleidžiami 180 darbuotojų.

Verslo liudijimus veiklai vykdyti sausį–vasarį pasirinko 16,1 tūkst. asmenų – tai 1,8 proc. mažiau nei pernai. Pastebėta, kad ši užimtumo forma yra populiareesnė tarp moterų – jos sudaro du trečdalius visų veiklą pagal verslo liudijimus vykdančių asmenų.

Pranešėja pristatė bendrą darbo rinkos situaciją, pažymėdama, kad ji išlieka stabili, o dirbančiųjų skaičiaus pokyčiai – nežymūs. Pastebėta jaunimo nedarbo augimo tendencija, tačiau bendras nedarbo lygis išlieka panašus į ankstesnių metų rodiklius.

Siūlymas: Daiva Macijauskė – Lietuvos pramoninkų konfederacijos Verslo aplinkos ir ekonomikos departamento direktoriaus pavaduotoja pasitisklino dėl užrašo „atsigaus investicijos“, nors dauguma prognozuoja kitaip, kad dėl pelno mokesčių didinimo investicijos kaip tik sumažės.

Siūlymas: Audronė Butkienė, Stebėsenos ir analizės skyriaus vyr. specialistė atsakė, kad šios prognozės Lietuvos banko ir gali būti, kad tokias prognozes Lietuvos bankas palieka rizikų tikimybei.

Siūlymas: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja pakomentavo, kad sukėlė nerimą bankrotai. Gana didelis skaičius – 6 bankrotai ir 8 pranešimai.

Siūlymas: Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja - teisininkė patikslino, kad pagal pateiktą statistiką, buvusiais metais buvo prastesnė bankrotų situacija.

Siūlymas: Audronė Butkienė, Stebėsenos ir analizės skyriaus vyr. specialistė atsakė, kad buvusiais metais buvo daugiau pranešimų ir įspėtų žmonių.

Siūlymas: Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja - teisininkė uždavė klausimą: turime 166 tūkst. bedarbių. Kokios tendencijos ir kokios realios įsidarbinimo galimybės, kiek užtrunka žmogui, kuris prisiregistravęs Užimtumo tarnyboje įsidarbinti, nekalbant apie tuos asmenis, kurie prisiregistruoja ir turi tikslą ilgiau išbūti prisiregistravus.

Siūlymas: Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorė Inga Balnanosienė atsakė, kad kitą Trišalės tarybos posėdį Užimtumo tarnybos atstovai pristatys kitą savo tyrimą apie išėjusius atostogų žmones. Užimtumo tarnyba surinks faktinius duomenis apie konkrečius sektorius, amžiaus grupes ir pažiūrės, kiek darbdaviai skatina išeiti „privalomų“ atostogų, nes tai pastebima. Inga kaip pavyzdžius pateikė kelių, statybų, švietimo įmones, kurios pasibaigus darbiniam periodui pasiūlo žmonėms išeiti atostogų ir vėliau sugrįžti. Pagal tendenciją tos įmonės yra pasikartojančios.

Inga paminėjo, kad 160 tūkst. registruotų žmonių visoje Lietuvoje, atkreipė dėmesį į tai, kad asmenys, kurie labai greitai išeina iš Užimtumo tarnybos, sudaro apie 25 proc. klientų. Yra dalis žmonių, kurie dirba pagal verslo liudijimą – grožio industrija, sporto treneriai, transportas – tai reiškia, kad tie žmonės nieško darbo, jie ir Užimtumo tarnyboje registruoti ne dėl socialinės paramos, o todėl, kad Konstitucinis Teismas pasakė, kad nepaisant to, kad žmogus dirba periodą, jeigu jis dirba kas antrą dieną, tai kas antrą dieną jis yra nedraustas. Svarbu pagalvoti ar tai teisinga, nes žmonės dirbantys su verslo liudijimu dirba visą gyvenimą ir tai yra aktyvūs žmonės. Kiti žmonės – žmonės su vidutinėmis galimybėmis ir tiems žmonėms trūksta arba kvalifikacijos, arba apskirtai išsilavinimo. Inga paminėjo, kad daugėja žmonių tik su pradiniu išsilavinimu, jeigu prieš 10 metų buvo apie pora šimtų žmonių su pradiniu išsilavinimu per visą Lietuvą, dabar yra tūkstančiai. Žmonės, kurie grįžta į Lietuvą, jie grįžta be kvalifikacijos pripažinimo ir jų yra apie 40 proc.. Jeigu žmogus gyvena nutolusioje teritorijoje ir jis nevairuoja, tai nuvykti į darbo vietą yra sudėtinga. Nors ir yra savivaldybėse nemokamas transportas, bet jis nėra pritaikytas žmonių patogumui, pavyzdžiui, jeigu jis važiuoja tik 2 kartus per savaitę. Dar kiti asmenys – priešpensinio amžiaus žmonės. Ir dar viena grupė – šešėlyje dirbantys asmenys, kurie registruojasi dėl socialinių garantijų, o įrodyti nelegalų darbą yra labai sunku.

Siūlymas: Pranešėja – Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktoriaus pavaduotoja Giedrė Sinkevičė papildė, kad 2024 metais vidutinė nedarbo trukmė yra 199 d.. 2019 m. vidutinė nedarbo trukmė buvo daug didesnė.

Siūlymas: Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorė Inga Balnanosienė papildė, kad lyginant su Europa, Lietuva yra prie mažiausią registracijos trukmę turinčių šalių.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentė paklausė, kiek privaloma dirbti tam, kad negauti nedarbo išmoką kitose šalyse.

Siūlymas: Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorė Inga Balnanosienė atsakė, kad kitos šalys neturi jokių reikalavimų. Belgija, Švedija išmokas moka nuolat, tiek, kiek asmuo nedirbs, tiek jis ir gaus nedarbo išmoką. Tik Rytų blokų šalyse yra ribojimai. O visose šalyse, kur nedarbas yra mažiausias, nėra jokių reikalavimų, atėjęs asmuo registruotis iš karto gaus nedarbo išmoką. Kalbant apie Vokietijos ir Austrijos sistemą, jos iškrenta iš konteksto. Tai vadinamas Socialinis kodeksas 1 ir Socialinis kodeksas 2, tai reiškia, kad žmogus negali būti paliktas be pajamų. Mūsų socialinė apsaugos sistema nuo nedarbo draudimo sistemos, skiriasi gana ženkliai. Vokietijoje ji skiriasi 5 proc..

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentė pakomentavo, kad tik Rytų šalys turi prievolę. Aurelija svarstė, kodėl pas mus tiek daug registruojasi žmonių.

Siūlymas: Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorė Inga Balnanosienė atsakė, kad dėl privalomojo sveikatos draudimo.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentė paklausė, o ar kitose šalyse yra privalomasis sveikatos draudimas.

Siūlymas: Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorė Inga Balnanosienė atsakė, kad niekur nėra. Ir tai, kad Lietuvoje jis yra nėra blogai, nes Lietuva vienintelė ES šalis, kuri žino tiksliausius skaičius apie Lietuvos gyventojus.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentė pasiūlė kitam Tarybos posėdžiui parengti pristatymą, kuriame būtų aptarta, kokios institucijos konkrečias paslaugas teikia tik, jeigu asmuo registruotas Užimtumo tarnyboje. Taip pat, kada registracija yra būtina ir kokias teises asmeniui suteikia bedarbio statusas.

NUTARTA: Kitam Trišalės tarybos posėdžiui parengti trumpą pranešimą, kuriame būtų aptarta, kokias paslaugas kitos institucijos teikia tik, jeigu žmogus registruotas Užimtumo tarnyboje.

6. SVARSTYTA. Einamieji klausimai. (11:27:51– 11:30:57)

Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja – teisininkė pakvietė visas organizacijas pagalvoti, kokios temos galėtų būti aptariamos kitą Trišalės tarybos posėdį.

Siūlymas: Užimtumo tarnybos prie LR SADM direktorė Inga Balnanosienė pasiūlė, kad planuojant kitą Trišalės tarybos posėdį Užimtumo tarnybos Trišalės tarybos moderatorius išsiųs apklausą su siūlomomis datomis ir laiku bei galimybe teikti aktualias temas kitam posėdžiui.

BALSUOTA: Vienbalsiai rekomendacijai pritarta. Už balsavo 12 Trišalės tarybos nariai, prieš balsavusių nebuvo.

NUTARTA: Dėl kitos datos ir temų nutarti apklausos metu.

7. SVARSTYTA. Pažintinė ekskursija į Vilniaus regioninį karjeros centro interaktyvią erdvę. (11:30:57– 12:10:48)

Pranešėja – Paslaugų organizavimo departamento patarėja Inga Nomeikienė supažindino su neseniai atidaryta Vilniaus regiono karjeros centro interaktyvia erdve, suteikiančia galimybę praktiškai susipažinti su skirtingomis profesijomis. Šioje erdvėje naudojamos inovatyvios technologijos, leidžiančios realistiškai išbandyti skirtingas profesines veiklas, gilinti žinias apie darbo

rinką ir atrasti tinkamiausią karjeros kelią. Tai puiki galimybė tiek moksleiviams, tiek suaugusiems praktiškai patirti skirtingų profesijų specifiką, susipažinti su darbo aplinka bei ugdyti reikalingus įgūdžius.

Posėdžio pirmininkas

Akvilė Razumienė

Posėdžio sekretorė

Justina Antanina Balčiūnaitė